

SWISS OSIGURANJE AD, PODGORICA

**Finansijski izvještaji
31. decembar 2011. godine i
Izvještaj nezavisnog revizora**

S A D R Ž A J

	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	1 - 2
Finansijski izvještaji:	
Bilans uspjeha	3
Bilans stanja	4
Izveštaj o promjenama na kapitalu	5
Izveštaj o novčanim tokovima	6
Napomene uz finansijske izvještaje	7 – 31

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Osiguravajućeg društva Swiss osiguranje AD, Podgorica

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Osiguravajućeg društva Swiss osiguranje AD, Podgorica (u daljem tekstu „Društvo“), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2011. godine i odgovarajući bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje ovih finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore i propisima Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore kojima se reguliše finansijsko izvještavanje osiguravajućih društava, kao i za interne kontrole koje smatra neophodnim za sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usljed kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije i Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore. Ovi standardi nalažu usaglašenost sa etičkim principima i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i informacijama objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Odabrani postupci su zasnovani na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izvještajima, nastalih usljed kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i objektivnu prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja najboljih mogućih revizorskih procedura, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola Društva. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i vrednovanje značajnijih procjena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju solidnu osnovu za izražavanje našeg kvalifikovanog mišljenja.

Osnove za kvalifikovano mišljenje

Kao što je navedeno u napomeni 19 uz finansijske izvještaje, Društvo je sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine iskazalo potraživanja po osnovu premija osiguranja u iznosu od EUR 1,502,965, koja sadrže potraživanja koja nisu naplaćena duže od jedne godine u iznosu od EUR 490,880. Za ova potraživanja Društvo nije izvršilo odgovarajuće obezvrjeđenje, odnosno svođenje knjigovodstvene vrijednosti na njihovu nadoknadivu, odnosno fer vrijednost, kao što se to zahtijeva prema Međunarodnom računovodstvenom standardu 39 - „Finansijski instrumenti – Priznavanje i mjerenje“. Shodno navedenom, potraživanja po osnovu premija osiguranja na dan 31. decembra 2011. godine su više iskazana a ostali poslovni rashodi i neto gubitak za godinu koja se završava na navedeni dan su manje iskazani za EUR 490,880.

(nastavlja se)

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Akcionarima Osiguravajućeg društva Swiss osiguranje AD, Podgorica (nastavak)

Osnove za kvalifikovano mišljenje (nastavak)

Kao što je objelodanjeno u napomeni 35 uz finansijske izvještaje, Društvo je bilo dužno da ispunjava propisane limite utvđene Pravilnikom o ograničenjima deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi i sredstava garantne rezerve društva za osiguranje. Na dan 31. decembra 2011. godine Društvo nije ispunjavalo tri propisana limita - za pojedinačna ulaganja u depozite banaka (iznosi 46.06%, a ograničenje je 20%), pojedinačna ulaganja u nekretnine (iznosi 10.13%, a ograničenje je 10%) i minimalni iznos ulaganja sredstava garantne rezerve u dozvoljene oblike imovine (iznosi 18.78%, a propisani minimum je jedna trećina garantne rezerve). Pored toga, nezavisni aktuar je u svom izvještaju od 20. aprila 2012. godine, zbog prethodno navedenih pitanja, kao i ostalih pitanja navedenih u napomeni 35 izrazio mišljenje sa rezervom. Iako rukovodstvo Društva smatra da Društvo neće imati negativnih posljedica po navedenom osnovu, nismo bili u mogućnosti da utvrdimo potencijalne efekte navedenih odstupanja.

Kvalifikovano mišljenje

Po našem mišljenju, izuzev za efekte koje na finansijske izvještaje imaju pitanja navedena u pasusu Osnove za kvalifikovano mišljenje, finansijski izvještaji Osiguravajućeg društva Swiss osiguranje AD, Podgorica na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine su sastavljeni, po svim materijalno značajnim pitanjima, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore i propisima Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje osiguravajućih društava.

Deloitte d.o.o., Podgorica
Crna Gora
24. april 2012. godine

Žarko Mionić, Ovlašćeni revizor
(Licenca broj 062 izdata 10. marta 2011. godine)

BILANS USPJEHA

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2011. godine
(Iznosi u EUR)

Kategorija / Pozicija	Napomene	Tekuća 2011. godina	Prethodna 2010. godina
Poslovni prihodi			
Prihod od premije osiguranja i saosiguranja	4	2,140,293	1,975,727
Neto prihodi od ostalih usluga	5	2,093,169	1,895,023
		47,124	80,704
Poslovni rashodi			
Rashodi naknada šteta	6	(2,055,622)	(2,199,933)
Rashodi za promjene neto tehničkih rezervisanja	7	(506,474)	(1,005,855)
Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja	8	(106,627)	(49,557)
		(479,204)	(152,608)
<i>Troškovi sprovođenja osiguranja</i>			
Troškovi sticanja osiguranja	9	(112,860)	(89,656)
Amortizacija	15, 16	(68,822)	(88,439)
Troškovi rada	10	(378,738)	(489,636)
Materijalni troškovi	11	(43,261)	(24,664)
Ostali troškovi usluga	12	(324,559)	(257,561)
Drugi troškovi	13	(49,904)	(51,692)
Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja		14,827	9,735
DOBIT/(GUBITAK) IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		84,671	(224,206)
Finansijski (rashodi)/prihodi, neto	14	(5,193)	116,840
NETO DOBIT/(GUBITAK)		79,478	(107,366)
Zarada/(gubitak) po akciji	32	1.59	(2.14)

Napomene na narednim stranama čine sastavni
dio ovih finansijskih izvještaja.

Ovi finansijski izvještaji su usvojeni Odlukom Odbora direktora Osiguravajućeg društva Swiss osiguranje AD, Podgorica, dana 24. aprila 2012. godine.

Potpisano u ime Osiguravajućeg društva Swiss osiguranje AD, Podgorica:

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izvještaja

RoseM

(Rosa Medojević)

Izvršni direktor

Olivera

(Olivera Barović)

BILANS STANJA
Na dan 31. decembra 2011. godine
(Iznosi u EUR)

Kategorija / Pozicija	Napomene	Tekuća 2011. godina	Prethodna 2010. godina
AKTIVA			
Stalna imovina		2,145,420	2,133,901
Nematerijalna imovina	15	23,088	25,954
Nekretnine i oprema	16	1,503,554	1,481,226
Dugoročna finansijska ulaganja	17	618,778	626,721
Obrtna imovina		2,888,074	3,275,174
Hartije od vrijednosti namijenjene trgovanju	18	131,999	163,124
Zalihe		3,004	8,935
Potraživanja iz poslovnih odnosa	19	2,029,059	2,313,922
Kratkoročna finansijska ulaganja	20	300,000	500,000
Novčana sredstva i novčani ekvivalenti	21	78,146	35,128
Aktivna vremenska razgraničenja	22	256,042	218,482
Udio reosiguravača u tehničkim rezervama	28	89,824	35,583
Ukupna aktiva		<u>5,033,494</u>	<u>5,409,075</u>
PASIVA			
Kapital		3,048,158	2,968,680
Akcijski kapital	23	2,722,681	2,811,339
Revalorizacione rezerve		245,960	245,960
Rezerve iz dobiti		39	18,747
Neraspoređena dobit/(Nepokriveni gubitak)		79,478	(107,366)
Dugoročne obaveze		128,187	171,184
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	24	128,187	171,184
Kratkoročne obaveze		1,857,149	2,269,211
Kratkoročne obaveze iz poslovanja	25	284,972	692,407
Tekući dio dugoročnih obaveza	24	43,596	43,226
Obaveze za poreze i doprinose	26	55,473	56,910
Prenosna premija	27	796,590	873,036
Rezervisane štete	28	357,623	419,337
Doprinos za preventivu	29	162,711	134,738
Rezerve za izravnjanje rizika		156,184	49,557
Ukupna pasiva		<u>5,033,494</u>	<u>5,409,075</u>

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
 U periodu od 1. januara do 31. decembra 2011. godine
 (Iznosi u EUR)

<u>Sadržaj / Opis</u>	<u>Akcijski kapital</u>	<u>Revalori- zacione rezerve</u>	<u>Rezerve sigurnosti</u>	<u>(Nepokriveni gubitak)/ Neraspoređena dobit</u>	<u>Ukupno</u>
Stanje, 1. januara 2010. godine	2,811,339	104,750	43	18,704	2,934,836
Efekti procjene vrijednosti građevinskih objekata	-	141,210	-	-	141,210
Prenos dobiti prethodne godine na rezerve	-	-	18,704	(18,704)	-
Neto gubitak tekuće godine	-	-	-	(107,366)	(107,366)
Stanje, 31. decembra 2010. godine	<u>2,811,339</u>	<u>245,960</u>	<u>18,747</u>	<u>(107,366)</u>	<u>2,968,680</u>
Stanje, 1. januara 2011. godine	2,811,339	245,960	18,747	(107,366)	2,968,680
Pokriće gubitka prethodne godine	(88,658)	-	(18,708)	107,366	-
Neto dobit tekuće godine	-	-	-	79,478	79,478
Stanje, 31. decembra 2011. godine	<u>2,722,681</u>	<u>245,960</u>	<u>39</u>	<u>79,478</u>	<u>3,048,158</u>

Napomene na narednim stranama
 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2011. godine
(Iznosi u EUR)

Kategorija / Pozicija	Tekuća 2011. godina	Prethodna 2010. godina
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti		
Prilivi osnovne djelatnosti	2,533,503	2,740,033
Odlivi po osnovu naknade šteta i ugovorenih iznosa iz osiguranja, plaćanja dobavljačima i zaposlenima	(2,264,602)	(2,773,309)
<i>Neto priliv/(odliv) novčanih sredstava iz poslovnih aktivnosti</i>	268,901	(33,276)
Odliv gotovine na ime plaćene kamate	(19,510)	(7,149)
Odlivi gotovine na ime plaćenog poreza	(76,676)	(54,943)
<i>Neto priliv/(odliv) novčanih sredstava iz operativnih aktivnosti</i>	172,715	(95,368)
Novčani tokovi iz investicionih aktivnosti		
Prilivi od kamata	8,040	28,518
Priliv od povraćaja kratkoročnih finansijskih plasmana – oročenih depozita	200,000	774,804
Odliv po osnovu kupovine opreme i nematerijalnih ulaganja	(91,084)	(309,913)
Odliv po osnovu datih beskamatnih pozajmica	(201,978)	(570,000)
<i>Neto odliv novčanih sredstava iz investicionih aktivnosti</i>	(85,022)	(76,591)
Novčani tokovi iz finansijskih aktivnosti		
Priliv po osnovu pozajmljivanja	-	200,000
Odliv po osnovu povraćaja pozajmljenih sredstava	-	(4,243)
Odliv po osnovu otplate obaveza za finansijski lizing	(41,594)	(9,616)
Odlivi po osnovu troškova transakcija	(3,081)	(327)
<i>Neto (odliv)/priliv novčanih sredstava iz finansijskih aktivnosti</i>	(44,675)	185,814
Neto povećanje novčanih sredstava i novčanih ekvivalenata	43,018	13,855
Novčana sredstva i novčani ekvivalenti na početku godine	35,128	21,273
Novčana sredstva i novčani ekvivalenti na kraju godine	78,146	35,128

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2011. godine

1. OSNIVANJE I DJELATNOST

Osiguravajuće društvo „Swiss osiguranje“ AD, Podgorica (u daljem tekstu „Društvo“), osnovano je 27. januara 1993. godine pod nazivom „Agroosiguranje“ AD, Podgorica, nakon transformacije Društva za uzajamno osiguranje „Agroosiguranje“, Podgorica. Društvo je registrovano u Privrednom sudu u Podgorici 15. februara 1993. godine Rješenjem broj Fi. 485/93. Savezno ministarstvo za finansije SRJ izdalo je Društvu dozvolu za rad 30. juna 1997. godine.

Društvo mijenja naziv u Osiguravajuće društvo „Swiss osiguranje“ AD, Podgorica 7. avgusta 2000. godine, što je registrovano u Privrednom sudu u Podgorici Rješenjem broj Fi. 1475/00.

U skladu sa Zakonom o privrednim društvima („Sl. list CG“ broj 6/02), 18. jula 2002. godine izvršena je preregistracija Društva kod Centralnog registra Privrednog suda u Podgorici pod registracionim brojem 4-0000110/001.

Osnovnu djelatnost Društva predstavljaju poslovi svih vrsta neživotnih osiguranja.

Sjedište Društva je u Podgorici, Bulevar Josipa Broza 23A.

Društvo je na dan 31. decembra 2011. godine imalo 27 zaposlenih radnika (31. decembra 2010. godine: 27 zaposlenih radnika).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Društvo ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore („Sl. list CG“, br. 69/2005, 80/2008 i 32/2011), odnosno na osnovu Odluke o neposrednoj primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda („MRS“) u Crnoj Gori („Sl. list CG“, br. 69/2002). Shodno tome, Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja („MSFI“) primjenjuju se za finansijske izvještaje koji obuhvataju period koji počinje sa 1. januarom 2003. godine.

Računovodstveni propisi Crne Gore odstupaju od zahtjeva MSFI i MRS, koje je proglasio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, s obzirom na to da u Crnoj Gori ne postoji nadležni organ koji je od odgovarajućeg organa Međunarodne federacije računovođa („IFAC“) u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore dobio pravo na prevod i objavljivanje izmjena i dopuna postojećih, odnosno novih standarda. Shodno navedenom, promjene u MRS, kao i novi MSFI izdati nakon 1. januara 2003. godine, nisu objavljeni i zvanično usvojeni u Crnoj Gori i, saglasno tome, nisu primijenjeni u sastavljanju priloženih finansijskih izvještaja.

Pored navedenog, računovodstveni propisi Crne Gore odstupaju od zahtjeva MSFI i MRS i u sljedećem materijalno značajnom aspektu finansijskog izvještavanja:

- Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je u toku 2004. godine usvojio MSFI 4 - „Ugovori za osiguranje“, čija je primjena obavezujuća za finansijske izvještaje koji se odnose na period koji počinje 1. januara 2005. godine ili kasnije.

Društvo nije primijenilo, niti vrši finansijsko izvještavanje u skladu sa zahtjevima MSFI 4 - „Ugovori o osiguranju“. Pored toga, za potrebe rezervisanja nastalih, a neprijavljenih šteta Društvo ne primjenjuje metodologiju triangulacije, niti metodologiju zasnovanu na testu adekvatnosti obaveza, onako kako je definisana u skladu sa zahtjevima MSFI 4 - „Ugovori o osiguranju“ i praksom u poslovima osiguranja u Evropskoj Uniji. Društvo nije primjenjivalo Međunarodni aktuarski standard testa adekvatnosti obaveza, izdat od strane Međunarodne aktuarske asocijacije, već je rezervisanje nastalih, a neprijavljenih šteta vršilo na način opisan u računovodstvenoj politici objelodanjenom u napomeni 3.15. Navedena računovodstvena politika Društva zasnovana je na propisima koji važe u Crnoj Gori i može usloviti značajne razlike u odnosu na obračun rezervisanja po metodologiji triangulacije, odnosno po metodologiji zasnovanoj na testu adekvatnosti obaveza.

- Društvo vrši rezervisanja (rezervisanja za izravnjanje rizika, kao i doprinos za preventivu) koja nisu u skladu sa MRS, odnosno MSFI.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2011. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)**2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja (nastavak)**

- Finansijski izvještaji su prikazani u formatu koji u pojedinim djelovima odstupa od prezentacije u skladu sa zahtjevima MRS 1 - „Prikazivanje finansijskih izvještaja“.
- Društvo je u skladu sa Odlukom Skupštine akcionara od 18. avgusta 2006. godine izvršilo emisiju akcija po osnovu pretvaranja revalorizacionih rezervi u akcijski kapital u iznosu EUR 70,354. Navedena emisija akcija odobrena je Rješenjem Komisije za hartije od vrijednosti Crne Gore („Sl. list CG”, br. 10/2007), što nije u saglasnosti sa MRS 16 – „Nekretnine, postrojenja i oprema”, u dijelu koji se odnosi na naknadno vrednovanje u odnosu na inicijalno utvrđenu vrijednost. Prema navedenom standardu, revalorizaciona rezerva po osnovu procjene vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme može se direktno iskazati kao povećanje neraspoređene dobiti u visini realizovanih revalorizacionih rezervi. Efekat revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme koji je iskazan u revalorizacionim rezervama smatra se realizovanim samo u slučaju izvršene prodaje, odnosno rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i u slučaju povećane amortizacije u dijelu koji se odnosi na povećanu osnovicu amortizacije po osnovu procjene, odnosno revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme.

Rukovodstvo procjenjuje uticaj promjena u MRS, novih MSFI i tumačenja na finansijske izvještaje i, premda mnoge od ovih promjena nisu primjenljive na poslovanje Društva, rukovodstvo Društva ne izražava eksplicitnu i bezrezervnu izjavu o usaglašenosti priloženih finansijskih izvještaja sa MRS i MSFI, koji se primjenjuju na periode prikazane u priloženim finansijskim izvještajima. Shodno navedenom, a imajući u vidu i potencijalno materijalno značajne efekte koje odstupanja računovodstvenih propisa Crne Gore od MSFI i MRS mogu imati na realnost i objektivnost finansijskih izvještaja Društva, priloženi finansijski izvještaji se ne mogu tretirati kao finansijski izvještaji sastavljeni u saglasnosti sa MSFI i MRS.

Finansijski izvještaji Društva su prikazani u formatu propisanom Članom 3. Zakona o računovodstvu i reviziji Crne Gore i Članom 22. IV Direktive EU (br.78/660/EEC) sa određenim promjenama specifičnim za privredna društva koja se bave poslovima osiguranja.

Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivalo računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3, koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Crne Gore.

Zvanična valuta u Crnoj Gori i izvještajna valuta Društva je Euro (EUR).

2.2. Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procjena, objelodanivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procjenjenih iznosa. Ove procjene se najvećim djelom odnose na procjene korisnog vijeka upotrebe opreme, procjene obezvrjeđenja potraživanja iz poslovnih odnosa, rezervisanja za prijavljene, a nelikvidirane štete, rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete i ostala rezervisanja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**3.1. Prihodi od premija osiguranja**

Prihodi od premija osiguranja se, nakon umanjenja poreza na premiju osiguranja („Sl. list CG”, br. 27/04) priznaju kao prihod, u skladu sa rokovima i periodima pokrivanja rizika iz odgovarajućih ugovora o osiguranju i reosiguranju.

Prenosna premija (rezerva za nezarađene premije) se obezbjeđuje da bi se obuhvatili djelovi fakturiranih premija koji se odnose na prihode narednih obračunskih perioda. Obračun prenosne premije vrši se prema vremenu trajanja osiguranja, odnosno metodom pro-rata-temporis.

Dobici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju prihoda i mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Dobici predstavljaju povećanja ekonomskih koristi i kao takvi po prirodi nisu različiti od prihoda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2011. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.2. Rashodi**

Rashodi obuhvataju troškove koji proističu iz uobičajenih aktivnosti Društva i gubitke.

Na računima rashoda obuhvataju se poslovni rashodi, finansijski rashodi, i ostali rashodi, koji obuhvataju i rashode po osnovu obezvrjeđenja sredstava. Poslovne rashode najvećim djelom čine troškovi pribave osiguranja – provizije, troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi, troškovi amortizacije, troškovi sponzorstva, troškovi reklame i propagande i troškovi uprave Društva.

Na dan sastavljanja finansijskih izvještaja vrši se prenos troškova vezanih za pribavu osiguranja na naredni period u skladu sa prenosnim premijama, primjenom procenta ušesća prenosnih premija u ukupno fakturisanim premijama na ukupan iznos troškova vezanih za pribavu osiguranja.

Gubici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju rashoda i mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Gubici predstavljaju smanjenja ekonomskih koristi i kao takvi nisu po svojoj prirodi različiti od drugih rashoda.

3.3. Beneficije za zaposlene

Doprinosi kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Obaveze po osnovu otpremnina za odlazak u penziju

Sadašnja vrijednost budućih obaveza po Opštem kolektivnom ugovoru, kao što su otpremnine za odlazak u penziju nakon ispunjavanja uslova, iskazane su po sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih isplata zaposlenima.

3.4. Pozitivne i negativne kursne razlike

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja su preračunati u EUR primjenom zvaničnih deviznih kurseva važećih na dan bilansa stanja. Poslovne promjene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u EUR po zvaničnim deviznim kursovima važećim na dan poslovne promjene.

Pozitivne i negativne kursne razlike koje nastaju preračunom sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom transakcija u toku godine knjiže se u korist ili na teret bilansa uspjeha.

3.5. Porezi i doprinosi**Porez na dobit**

Tekući porez na dobit

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Član 28 („Sl. list CG”, br. 80/2004, 40/2008 i 86/2009). Stopa poreza na dobit je proporcionalna i iznosi 9% od poreske osnovice.

Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Društva iskazane u bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica (članovi 8. i 9. za usklađivanje prihoda i članovi 10. do 20. za usklađivanje rashoda).

Prihodi od kapitalnih dobitaka uključuju se u poresku osnovicu u godini u kojoj su ostvareni u visini od 100%. Kapitalni gubici mogu se prebijati sa kapitalnim dobitcima ostvarenim u istoj godini. Ako se i poslije izvršenog prebijanja sa kapitalnim dobitcima ostvarenim u istoj godini pojavi kapitalni gubitak, poreski obveznik može prenijeti kapitalni gubitak na račun budućih kapitalnih dobitaka u narednih pet godina.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2011. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Porezi i doprinosi (nastavak)

Porez na dobit (nastavak)

Tekući porez na dobit (nastavak)

Poreski propisi Crne Gore ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjnje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na datum bilansa stanja se koriste za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg je vjerovatno da će postojati oporeziva dobit do koje se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti. Po mišljenju rukovodstva Društva, efekti primjene MRS 12 – „Porez na dobit” nisu od materijalnog značaja na finansijske izvještaje posmatrane u cjelini.

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, kao i druge poreze i doprinose u skladu sa republičkim i opštinskim propisima.

3.6. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja na dan 31. decembra 2011. godine iskazana su po nabavnoj vrijednosti i umanjena za akumuliranu ispravku vrijednosti i eventualne akumulirane gubitke zbog obezvrjeđenja vrijednosti. Nematerijalna ulaganja se najvećim dijelom odnose na kupljene softvere za vođenje poslovnih knjiga i obračun premija osiguranja.

3.7. Nekretnine i oprema

Pod nekretninama i opremom smatraju se ona sredstva čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine.

Nekretnine i oprema se prilikom početnog priznavanja odmeravaju po nabavnoj vrijednosti.

Nakon početnog priznavanja, građevinski objekti iskazuju se u bilansu stanja po njihovoj revalorizovanoj vrijednosti, koja predstavlja fer/poštenu vrijednost na datum revalorizacije i umanjena za ispravku vrijednosti i akumulirane imparitetne gubitke. Učestalost revalorizacije zavisi od kretanja fer vrijednosti nekretnina i opreme i vrši se u slučajevima kada neto sadašnja vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme materijalno značajno odstupa od fer vrijednost sredstva na dan bilansa stanja.

Povećanja nastala prilikom revalorizacije se knjiže u korist revalorizacionih rezervi, osim za iznose za koje ta povećanja predstavljaju storniranje iznosa smanjenja vrijednosti, koja su po ranijim revalorizacijama bila utvrđena za ista ta sredstva, kao trošak, u kom slučaju se revalorizacijom utvrđeno povećanje knjiži u korist bilansa uspjeha do iznosa do koga je ranije smanjenje bilo knjiženo kao trošak. Smanjenja utvrđena na osnovu revalorizacije se evidentiraju na teret bilansa uspjeha u iznosima koji prelaze eventualne prethodne pozitivne efekte revalorizacije evidentirane u korist revalorizacionih rezervi.

Nezavisna procjena građevinskih objekata sa stanjem na dan 31. decembra 2010. godine izvršena je od strane ovlaštenog procjenitelja, metodom tržišne vrijednosti.

Nakon početnog priznavanja, oprema se iskazuje po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ukupnu akumuliranu ispravku vrijednosti i eventualne ukupne akumulirane imparitetne gubitke. Oprema nabavljena u toku godine evidentira se po nabavnoj vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za sve troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2011. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.7. Nekretnine i oprema (nastavak)**

Naknadni troškovi: troškovi zamjene djelova nekretnina i opreme (ugradnja novih rezervnih djelova), troškovi adaptacija, remonta i generalnih popravki, priznaju se kao povećanje sadašnje vrijednosti nekretnina i opreme ako je vjerovatno da će po tom osnovu doći do priliva budućih ekonomskih koristi i ako se ti troškovi mogu pouzdano izmjeriti. Troškovi nastali po osnovu tekućeg održavanja nekretnina i opreme: zamjena i ugradnja sitnih rezervnih djelova i potrošnog materijala, kao i troškovi svakodnevnih popravki opreme, smatraju se rashodom perioda u kom su nastali.

Gubici ili dobici nastali pri otuđenju ili rashodovanju nekretnina, postrojenja i opreme utvrđeni su kao razlika između iznosa dobijenog prodajom i vrijednosti po kojoj se vode nekretnine, postrojenja i oprema i priznaju se u korist ili na teret bilansa uspjeha.

3.8. Amortizacija

Amortizacija nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja se obračunava na nabavnu vrijednost nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja na početku godine, kao i na nekretnine, opremu i nematerijalna ulaganja stavljena u upotrebu tokom godine, primjenom proporcionalnog metoda.

Primijenjene stope su sljedeće:

	Korisni vijek (godina)	Stopa (%)	Stopa koja se priznaje u poreskom bilansu (%)
Softveri	5	20.00	30.00
Ostala nematerijalna ulaganja	3	33.33	30.00
Građevinski objekti	10-33	3.33-10	5.00
Računari i računarska oprema	3	33.33	30.00
Automobili	5	20.00	15.00
Rashladni uređaji, telefoni, telefaks	5	20.00	15.00
Kancelarijske mašine	5-6	16.5-20	20.00
Kancelarijski namještaj	3-6.5	15-33.33	20.00

U skladu sa Članom 13., stav 6., Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. List CG” br. 80/2004, 40/2008 i 86/2009) amortizacija licenci, ostalih nematerijalnih ulaganja i građevinskih objekata za poreske svrhe obračunava se primjenom proporcionalnog metoda, odnosno opreme i aplikativnih softvera primjenom degresivnog metoda za cijeli period, bez obzira na datum aktivacije.

3.9. Obevrjeđenje vrijednosti imovine

Na svaki datum bilansa stanja Društvo preispituje knjigovodstvene iznose svoje materijalne imovine da bi utvrdilo postoje li nagovještaji da je došlo do gubitaka usljed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja, koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos toga sredstva (ili jedinice koja generiše novac) umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investiciona nekretnina koja je iskazana po revaloriziranom iznosu, u kom slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2011. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.9. Obezvrjeđenje vrijednosti imovine (nastavak)**

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generiše novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generiše novac) usljed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kom slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje usljed revalorizacije.

Na dan 31. decembra 2011. godine, na osnovu procjene rukovodstva Društva, ne postoje indicije da je vrijednost opreme i nematerijalnih ulaganja obezvrjeđena.

3.10. Učešća u kapitalu pridruženih entiteta

Učešća u kapitalu pridruženih entiteta predstavljaju ulaganja u osnivački kapital Nacionalnog biroa osiguravača Crne Gore i prikazana su po su po prvobitnoj vrijednosti ulaganja. Ulaganje u pridružene entitete predstavlja ulaganje u kojima Društvo ima udio u vlasništvu između 20% i 50% ili u kojima ima značajan uticaj, ali koja nisu pod njegovom kontrolom.

3.11. Finansijski instrumenti

Finansijska imovina razvrstana je u sljedeće kategorije: učešća u kapitalu pridruženih entiteta, hartije od vrijednosti namijenjene trgovanju, oročeni depoziti i potraživanja iz poslovnih odnosa. Klasifikacija finansijske imovine zavisi od prirode i namjene finansijskog sredstva i utvrđena je u vrijeme početnog priznavanja.

Finansijska ulaganja namijenjena trgovanju

Ulaganja u hartije od vrijednosti namijenjene trgovanju predstavljaju plasmane u akcije privrednih društava koje se kotiraju na tržištima hartija od vrijednosti u Crnoj Gori i Srbiji i prikazana su u okviru obrtne imovine.

Navedeni plasmani iskazani su po nabavnoj vrijednosti ulaganja, a nakon početnog priznavanja vrednuju se po njihovoj fer vrijednosti, bez odbitka za troškove transakcija koji mogu nastati prilikom prodaje ili drugog otuđenja. Dobit ili gubitak proistekao iz promjene fer vrijednosti plasmana u hartije od vrijednosti namijenjene trgovanju priznaju se u bilansu uspjeha.

Fer vrijednost hartija od vrijednosti koje se kotiraju na aktivnim tržištima zasniva se na važećim cijenama ponude. U slučajevima kada ne postoji aktivno tržište, odnosno kada se hartije od vrijednosti u vlasništvu Društva ne kotiraju na aktivnim tržištima, fer vrijednost navedenih finansijskih ulaganja Društvo utvrđuje pomoću različitih tehnika procjene. Tehnike procjene obuhvataju primjenu metode jednakih uslova poslovanja, analizu diskontovanog toka gotovine, metode za određivanje cijena opcija i ostale tehnike procjene koje su zastupljene na tržištu.

Finansijska ulaganja se isknjižavaju onda kada pravo na priliv po osnovu finansijskog ulaganja prestane, odnosno kada Društvo suštinski prenese sve rizike i koristi od vlasništva.

Iznos više/manje ostvarene prodajne vrijednosti po osnovu prodaje hartija od vrijednosti u odnosu na vrijednost koja je iskazana u poslovnim knjigama Društva, iskazuje se kao dobitak/gubitak u bilansu uspjeha i prikazuje kao dio ostalih poslovnih prihoda ili ostalih poslovnih rashoda.

Otpis ulaganja u hartije od vrijednosti namijenjene trgovanju vrši se u cjelosti za akcije privrednih društava koja su trajno prestala sa poslovanjem ili za koja je okončan postupak stečaja. Djelimičan otpis dugoročnih finansijskih plasmana vrši se za akcije privrednih društava kod kojih je došlo do smanjenja akcijskog kapitala po osnovu pokrića gubitaka iz poslovanja u skladu sa Odlukom Skupštine akcionara navedenih privrednih društava.

Potraživanja iz poslovnih odnosa i oročeni depoziti

Potraživanja iz poslovnih odnosa i ostala potraživanja sa fiksnim ili utvrdivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu mjere se po amortizovanom trošku koristeći metod efektivne kamatne stope umanjene za umanjenje vrijednosti na osnovu procjene rukovodstva o njihovoj vjerovatnoj naplativosti.

Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim za kratkoročna potraživanja kada bi priznavanje kamate bilo nematerijalno.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2011. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.11. Finansijski instrumenti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Finansijska imovina se evaluira sa ciljem identifikacije indikatora umanjenja vrijednosti na datum sastavljanja finansijskih izvještaja. Finansijska imovina je pretrpjela umanjenje vrijednosti tamo gdje je dokazano da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije izmijenjeni.

Objektivni dokaz umanjenja finansijske imovine može uključiti:

- značajnu finansijsku teškoću pravnog lica; ili
- kašnjenje ili propust u plaćanju; ili
- kada postane vjerovatno da će dužnik otići pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju.

Knjigovodstvena vrijednost potraživanja iz poslovnih odnosa umanjuje se upotrebom računa umanjenja vrijednosti. Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se preko računa umanjenja vrijednosti. Naknadne naplate ranije otpisanih iznosa se knjiže na teret umanjenja vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti računa umanjenja vrijednosti se priznaju u bilansu uspjeha.

Ako se u sljedećem periodu iznos gubitka od umanjenja smanji i smanjenje se objektivno može povezati sa događajem koji je nastao nakon priznavanja umanjenja vrijednosti, prethodno priznati gubitak od umanjenja vrijednosti se ispravlja kroz bilans uspjeha u mjeri koja neće rezultirati knjigovodstvenim iznosom većim nego što bi bio amortizovani trošak da nije došlo do priznavanja umanjenja vrijednosti na datum kada je umanjenje vrijednosti ispravljeno.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Društvo prestaje da priznaje finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu, ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva, na drugi subjekt. Ako Društvo ne prenese, niti zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Društvo nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

Novčana sredstva i novčani ekvivalenti

U izvještajima novčanih tokova, pod novčanim sredstvima podrazumijevaju se novčana sredstva u blagajni i novčana sredstva na računima kod poslovnih banaka. Novčani ekvivalenti su kratkoročna, visoko likvidna ulaganja koja se brzo pretvaraju u poznate iznose gotovine i nisu pod značajnim uticajem rizika promjena vrijednosti. Novčane ekvivalente predstavljaju oročeni depoziti kod poslovnih banaka na period do tri mjeseca.

Obaveze prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima se prvobitno prikazuju po fer vrijednosti umanjenoj za troškove transakcije, a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti uz primjenu ugovorene kamatne stope koja aproksimira efektivnoj kamatnoj stopi.

Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Društvo prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada, su obaveze Društva otpuštene, otkazane ili ističu.

Lizing

Lizing se klasifikuje kao finansijski lizing u svim slučajevima kada se lizingom na Društvo prenose u najvećoj mjeri svi rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad sredstvima. Svaki drugi lizing se klasifikuje kao operativni lizing.

Sredstva koja se drže po ugovorima o finansijskom lizingu se priznaju u bilansu stanja Društva po sadašnjoj vrijednosti minimalnih rata lizinga utvrđenih na početku perioda lizinga. Odgovarajuća obaveza prema davaocu lizinga se uključuje u bilans stanja kao obaveza po finansijskom lizingu.

Plaćanja po osnovu ugovora o operativnom lizingu priznaju se ravnomjerno kao trošak tokom perioda trajanja lizinga.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2011. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.12. Revalorizacije rezerve**

Revalorizacije rezerve se formiraju po osnovu efekata revalorizacije, odnosno efekata izvršene procjene vrijednosti nekretnina koju je Društvo izvršilo u skladu sa metodom računovodstvenog obuhvatanja i iskazivanja njihove vrijednosti, koji je dozvoljeni računovodstveni tretman u skladu sa MRS 16 - „Nekretnine, postrojenja i oprema“. Pozitivan efekat procjene vrijednosti priznaje se kao prihod u bilansu uspjeha do onog iznosa do kojeg se ukida negativan efekat procjene vrijednosti, koji je prethodno priznat kao rashod u bilansu uspjeha.

Društvo je u skladu sa Odlukama Skupštine akcionara od 18. avgusta 2006. godine izvršilo emisiju akcija po osnovu pretvaranja revalorizacionih rezervi u akcijski kapital u iznosu EUR 70,354, koje su odobrene Rješenjem Komisije za hartije od vrijednosti Crne Gore („Sl. list CG“, br. 10/2007).

3.13. Rezervisanja za prijavljene, a neriješene štete

Rezervisanja za nastale prijavljene, a neriješene štete, vrše se na osnovu procjene iznosa svake pojedinačne štete, osim za štete za koje, na osnovu raspoložive dokumentacije, nije moguće izvršiti takvu procjenu, a za koje se rezervacija sredstava vrši na osnovu prosječne riješene štete u odnosnoj vrsti osiguranja.

Štete u sporu rezervišu se u iznosu za koji se očekuje da bi mogao biti utvrđen od strane nadležnog suda, uključujući pripadajuće kamate i troškove spora.

3.14. Garantni fond

Garantni fond čine sredstva formirana izdvajanjem doprinosa garantnom fondu na teret bilansa uspjeha tekućeg perioda radi ekonomske zaštite putnika i oštećenih trećih lica i sredstva od ostvarenih regresnih zahtjeva prema licima koja nisu zaključila ugovor o obaveznom osiguranju. Sredstva garantnog fonda su strogo namjenska i vode se na posebnom računu pri Nacionalnom birou osiguravača Crne Gore.

Nacionalni biro osiguravača Crne Gore je 4. maja 2007. godine donio Odluku o utvrđivanju visine doprinosa i korišćenju sredstava garantnog fonda. Navedenom odlukom je utvrđeno da se doprinos za obrazovanje sredstava garantnog fonda formira iz tehničke premije obaveznog osiguranja vlasnika, od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima množenjem broja motornih vozila za koje je zaključen ugovor o osiguranju sa iznosima navedenim u pregledu koji slijedi:

Vrsta vozila	(Iznosi u EUR)
Putnička vozila	6
Teretna vozila	20
Autobusi	40
Ostala motorna vozila	5
Granično osiguranje	3

Obračun i uplata doprinosa garantnom fondu primjenjuje se na sva zaključena obavezna osiguranja od 1. juna 2006. godine što je predviđeno Članom 23. navedene odluke.

3.15. Rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete

Rezervisane nastale, a neprijavljene štete (IBNR) se sastoje iz očekivanih isplata za štete i troškove po osnovu šteta u vezi sa osiguranim slučajem, koji se desio, ali nije još prijavljen Društvu na dan procjene.

Za izračunavanje rezervi za nastale neprijavljene štete, kod onih vrsta osiguranja kod kojih postoje podaci o štetama u posmatranom periodu koji nije kraći od pet godina ni duži od deset godina, Društvo primjenjuje Chain ladder metod. Obračunavanje rezervi za nastale, a neprijavljene štete po ovom metodu se vrši na osnovu kumulativnih podataka o plaćenim štetama po razvojnim godinama za svaku godinu nastanka šteta. Na osnovu tih podataka izračunavaju se koeficijenti porasta plaćanja šteta po godinama nastanka, i prosječni koeficijenti porasta plaćanja šteta za svaku razvojnu godinu. Prosječni koeficijenti porasta plaćanja šteta predstavljaju aritmetičku sredinu koeficijenata porasta plaćanja šteta, po razvojnim godinama.

Na osnovu kumulativnog iznosa plaćanja šteta na kraju svake razvojne godine i trogodišnjeg prosjeka koeficijenata porasta izračunavaju se rezerve šteta po godinama plaćanja i nastanka šteta.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2011. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.15. Rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete (nastavak)

Za svaku godinu nastanka šteta, od izračunatih iznosa rezervi u posljednjoj razvojnoj godini oduzimaju se iznosi krajnjih kumulativnih plaćenih šteta po godinama nastanka, te tako se dobijaju procijenjeni iznosi ukupnih rezervi po godinama nastanka.

Od zbira procijenjenih iznosa ukupnih rezervi po godinama nastanka u posmatranom periodu oduzimaju se obračunate rezerve za nastale prijavljene štete iz posmatrane obračunske godine, kako bi se dobile obračunate rezerve za nastale neprijavljene štete u obračunskoj godini.

3.16. Doprinos za preventivu

Doprinos za preventivu se utvrđuje u visini od:

<u>Vrsta osiguranja</u>	<u>% od premije osiguranja</u>
Autoodgovornost	2.00%
Auto kasko	2.00%
Nezgode	2.00%
Putnici	0.80%
Imovina	2.00%
Transport	2.00%

Doprinos za preventivu koristi se za sprovođenje mjera u cilju sprječavanja i suzbijanja rizika koji ugrožavaju osiguranu imovinu i lica.

3.17. Rezerve za izravanje rizika

Rezerve za izravanje rizika obrazuju se na osnovu standardnog odstupanja godišnjih mjerodavnih tehničkih rezultata od prosječnog mjerodavnog tehničkog rezultata u posmatranom periodu, za svaku vrstu neživotnih osiguranja. Osnovicu za obračunavanje rezervi za izravanje rizika čine tehnička premija u samoprdržaju ostvarena u tekućoj godini i standardno odstupanje.

Rezerve za izravanje rizika obračunavaju se sa stanjem na dan 31. decembra tekuće godine.

Društvo je obavezno da kod svakog obračuna dodatno povećava rezerve za izravanje rizika u svakoj vrsti osiguranja u kojoj je godišnji mjerodavni tehnički rezultat te vrste osiguranja u tekućoj godini manji od prosječnog mjerodavnog tehničkog rezultata iste vrste osiguranja u posmatranom periodu.

Društvo je obavezno da kod obračuna smanji rezerve za izravanje rizika ako je godišnji mjerodavni tehnički rezultat u tekućoj godini veći od prosječnog mjerodavnog tehničkog rezultata u posmatranom periodu.

3.18. Pravična (fer) vrijednost

Poslovna politika Društva je da objelodani informacije o pravičnoj vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. Ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Rukovodstvo Društva vrši procjenu rizika i u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrijednosti. Po mišljenju rukovodstva Društva, iznosi u ovim finansijskim izvještajima odražavaju vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2011. godine

4. PRIHOD OD PREMIJE OSIGURANJA I SAOSIGURANJA

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	2010.
	2011.	2010.
Prihodi od premija osiguranja		
- nezgoda, hirirške intrvencije i hotelski gosti	308,381	320,840
- osiguranje od autoodgovornosti	798,989	634,472
- kasko osiguranje	87,079	189,895
- civil požar	114,802	139,324
- lom mašina	118,132	198,626
- lom stakla	40,018	55,970
- provalna krađa	22,749	38,909
- požar industrija	69,590	91,220
- objekti u izgradnji	13,674	1,000
- putno zdravstveno	6,614	13,552
- ostalo	18,980	53,356
	<u>1,599,008</u>	<u>1,737,164</u>
Prihodi od režijskog dodatka	592,979	680,635
Smanjenje za udio reosiguranja u premijama osiguranja	(229,505)	(480,701)
Promjene bruto prenosnih premija (napomena 27)	84,107	(42,075)
Promjene prenosnih premija za saosiguravajuci dio (napomena 27)	(7,661)	-
Promjene prenosnih premija za reosiguravajuci dio	54,241	-
	<u>2,093,169</u>	<u>1,895,023</u>

5. NETO PRIHODI OD OSTALIH USLUGA

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	2010.
	2011.	2010.
Prihodi od zelene karte	46,036	23,623
Prihodi od graničnog osiguranja	1,088	-
Prihodi od regresnih šteta	-	57,081
	<u>47,124</u>	<u>80,704</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2011. godine

6. RASHODI NAKNADA ŠTETA

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2011.	2010.
Obračunate bruto naknade šteta		
- civil požar	33,639	124,460
- nezgoda, hirirške intrvencije i hotelski gosti	195,612	266,008
- lom mašina	62,727	59,094
- požar industrija	-	55,823
- provalne krađe	14,111	7,997
- kasko	115,979	103,720
- putno osiguranje	-	2,215
- autoodgovornost	170,384	238,769
- ostala osiguranja	6,664	5,003
	<u>599,116</u>	<u>863,089</u>
Promjene bruto rezervisanja za štete (napomena 28)	(61,714)	79,651
Naknade šteta - saosiguranje	21,941	86,221
Ostali troškovi isplate šteta	8,348	87,671
Troškovi vještačenja i kontrole šteta	44,744	84,870
Prihodi od učešća u naknadi šteta u reosiguranju	(65,997)	(195,647)
Umanjenje za prihode ostvarene iz bruto regresnih potraživanja	(39,964)	-
	<u>506,474</u>	<u>1,005,855</u>

7. RASHODI ZA PROMJENE NETO TEHNIČKIH REZERVISANJA

Rashodi za promjene neto tehničkih rezervisanja sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine u iznosu od EUR 106,627 (31. decembra 2010. godine: EUR 49,557) odnose se na povećanje rezervi za izravnanje rizika.

8. OSTALI TROŠKOVI, DOPRINOSI I REZERVISANJA

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2011.	2010.
Troškovi za preventivnu aktivnost (napomena 29)	27,973	32,283
Doprinos garantnom fondu obaveznog osiguranja	47,266	38,869
Troškovi nadzornog organa	23,486	27,644
Troškovi saosiguranja	26,742	-
Troškovi ispravke vrijednosti potraživanja (napomena 19)	353,737	53,812
	<u>479,204</u>	<u>152,608</u>

9. TROŠKOVI STICANJA OSIGURANJA

Troškovi sticanja osiguranja sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine u iznosu od EUR 112,860 (31. decembra 2010. godine: EUR 89,656) odnose se na troškove zastupanja i posredovanja u osiguranju.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2011. godine

10. TROŠKOVI RADA

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2011.	2010.
Neto zarade i naknade zarada	177,251	245,981
Porezi na zarade i naknade zarada	26,003	43,281
Doprinosi na zarade i naknade zarada	91,004	134,696
Troškovi toplog obroka i prevoza	17,107	12,503
Troškovi po osnovu ugovora o djelu	48,902	26,647
Troškovi regresa	997	11,227
Ostali lični rashodi	17,474	15,301
	<u>378,738</u>	<u>489,636</u>

11. MATERIJALNI TROŠKOVI

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2011.	2010.
Troškovi materijala	21,170	19,955
Troškovi goriva i energije	22,091	4,709
	<u>43,261</u>	<u>24,664</u>

12. OSTALI TROŠKOVI USLUGA

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2011.	2010.
Naknade troškova zaposlenima	18,405	10,735
Troškovi zakupnina	6,515	5,852
Troškovi intelektualnih usluga	45,638	17,466
Troškovi održavanja osnovnih sredstava	22,128	32,454
Troškovi reprezentacije	18,592	20,557
Troškovi reklame i propagande	180,837	104,192
Troškovi PTT usluga	16,758	22,826
Troškovi časopisa i stručne literature	1,611	3,406
Troškovi komunalnih usluga	1,330	1,221
Troškovi premije osiguranja	2,776	10,184
Bankarske i brokerske provizije	7,258	16,380
Troškovi rent-a-car	1,464	1,349
Ostali troškovi usluga	1,247	10,939
	<u>324,559</u>	<u>257,561</u>

13. DRUGI TROŠKOVI

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2011.	2010.
Troškovi članarina	36,260	47,465
Troškovi poreza koji ne zavise od rezultata	2,402	3,771
Troškovi administrativnih taksi	10,247	-
Drugi troškovi	995	456
	<u>49,904</u>	<u>51,692</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2011. godine

14. FINANSIJSKI (RASHODI)/PRIHODI, NETO

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2011.	2010.
<i>Finansijski prihodi</i>		
Prihodi od kamata na depozite	25,443	56,162
Dobici po osnovu vrednovanja HoV	12,938	47,134
Prihodi od dividendi	1,678	3,430
Dobici od prodaje osnovnih sredstava	6,200	-
Ostali vanredni prihodi	40,163	37,885
	<u>86,422</u>	<u>144,611</u>
<i>Finansijski rashodi</i>		
Rashodi kamata po osnovu finansijskog lizinga	(19,654)	(5,545)
Gubici po osnovu vrednovanja HoV	(44,072)	(10,698)
Amortizacija opreme koja nije namijenjena obavljanju osiguranja	(7,943)	-
Novcane kazne i odstete	(10,545)	-
Ostali vanredni rashodi	(9,401)	(11,528)
	<u>(91,615)</u>	<u>(27,771)</u>
	<u>(5,193)</u>	<u>116,840</u>

15. NEMATERIJALNA IMOVINA

	(Iznos u EUR)		
	Softveri, licence i slična prava	Ostala nematerijalna imovina	Ukupno
Nabavna vrijednost			
Stanje, 1. januara 2010. godine	122,371	1,379	123,750
Promjene	-	-	-
Stanje, 31. decembra 2010. godine	<u>122,371</u>	<u>1,379</u>	<u>123,750</u>
Stanje, 1. januara 2011. godine	122,371	1,379	123,750
Promjene	11,472	-	11,472
Stanje, 31. decembra 2011. godine	<u>133,843</u>	<u>1,379</u>	<u>135,222</u>
Ispravka vrijednosti			
Stanje, 1. januara 2010. godine	81,790	1,379	83,169
Amortizacija	14,627	-	14,627
Stanje, 31. decembra 2010. godine	<u>96,417</u>	<u>1,379</u>	<u>97,796</u>
Stanje, 1. januara 2011. godine	96,417	1,379	97,796
Amortizacija	14,338	-	14,338
Stanje, 31. decembra 2011. godine	<u>110,755</u>	<u>1,379</u>	<u>112,134</u>
Sadašnja vrijednost			
- 31. decembra 2011. godine	<u>23,088</u>	<u>-</u>	<u>23,088</u>
- 31. decembra 2010. godine	<u>25,954</u>	<u>-</u>	<u>25,954</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2011. godine

16. NEKRETNINE I OPREMA

	(Iznos u EUR)			
	Građevinski objekti	Oprema	Osnovna sredstva u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost				
Stanje, 1. januara 2010. godine	323,104	205,366	875,175	1,403,645
Povećanja	72,083	5,729	90,051	167,863
Prenosi	856,290	-	(856,290)	-
Efekti procjene vrijednosti	141,210	-	-	141,210
Rashodovanje i otpis	-	(36,721)	-	(36,721)
Stanje, 31. decembra 2010. godine	<u>1,392,687</u>	<u>174,374</u>	<u>108,936</u>	<u>1,675,997</u>
Stanje, 1. januara 2011. godine	1,392,687	174,374	108,936	1,675,997
Povećanja	594	24,585	54,433	79,612
Prenosi	25,360	54,216	(79,576)	-
Prodaja	-	(26,299)	-	(26,299)
Rashodovanje i otpis	-	(390)	-	(390)
Stanje, 31. decembra 2011. godine	<u>1,418,641</u>	<u>226,486</u>	<u>83,793</u>	<u>1,728,920</u>
Ispravka vrijednosti				
Stanje, 1. januara 2010. godine	44,843	142,567	-	187,410
Amortizacija	19,951	24,131	-	44,082
Rashodovanje i otpis	-	(36,721)	-	(36,721)
Stanje, 31. decembra 2010. godine	<u>64,794</u>	<u>129,977</u>	<u>-</u>	<u>194,771</u>
Stanje, 1. januara 2011. godine	64,794	129,977	-	194,771
Amortizacija	21,455	33,029	-	54,484
Prodaja	-	(23,499)	-	(23,499)
Rashodovanje i otpis	-	(390)	-	(390)
Stanje, 31. decembra 2011. godine	<u>86,249</u>	<u>139,117</u>	<u>-</u>	<u>225,366</u>
Sadašnja vrijednost				
- 31. decembra 2011. godine	<u>1,332,392</u>	<u>87,369</u>	<u>83,793</u>	<u>1,503,554</u>
- 31. decembra 2010. godine	<u>1,327,893</u>	<u>44,397</u>	<u>108,936</u>	<u>1,481,226</u>

Društvo je, po osnovu Ugovora o kupovini poslovnog prostora od 19. januara 2009. godine steklo vlasništvo nad poslovnom zgradom na lokaciji Stari aerodrom, upisanom u list nepokretnosti broj 5619, K.O. Podgorica III. Dana 22. januara 2010. godine, Društvo je stavilo u upotrebu predmetnu nepokretnost. Prilikom aktiviranja nepokretnosti, izvršena je nezavisna procjena od strane ovlaštenog procjenitelja, po kom osnovu je došlo do povećanja vrijednosti aktivirane nepokretnosti.

Sadašnja vrijednost sredstava uzetih na finansijski lizing, sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine, iznosi EUR 10,459 (31. decembra 2010. godine: EUR 17,317).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2011. godine

17. DUGOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA

	Kamatna stopa/ Učešće	(Iznos u EUR)	
		31. decembar 2011.	31. decembar 2010.
Dugoročno oročeni depoziti – instrumenti obezbjeđenja			
- Udruženje osiguravača Srbije, Beograd	6%	300,000	300,000
- Udruženje osiguravača Srbije, Beograd	6%	200,000	200,000
- Kamata pripisana depozitima		62,156	62,156
		<u>562,156</u>	<u>562,156</u>
Učešće u kapitalu - Nacionalni biro osiguravača Crne Gore	16.67%	50,000	50,000
Ostali dugoročni finansijski plasmani		<u>6,622</u>	<u>14,565</u>
		<u>618,778</u>	<u>626,721</u>

Dugoročno oročeni depozit sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine u iznosu EUR 300,000 odnosi se na sredstva oročena kao obezbjeđenje garancije u korist Udruženja osiguravača Srbije („Udruženje osiguravača“). Udruženje osiguravača je 2. novembra 2006. godine sa Ministarstvom finansija Crne Gore („Ministarstvo finansija“) potpisalo Sporazum o obavljanju poslova garantnog fonda, zelene karte, autoodgovornosti i proširivanju teritorijalnog važenja osiguranja autoodgovornosti. Sporazum se odnosi na obavljanje poslova obrade šteta iz osnova autoodgovornosti i proširivanja polise na teritoriju Crne Gore, čime ista stiče status međunarodne karte osiguranja autoodgovornosti. U skladu sa navedenim, Ministarstvo finansija, kao predstavnik društava za osiguranje iz Crne Gore i garant za izvršavanje njihovih obaveza u međunarodnom sistemu zelene karte, obezbijedilo je da se u korist Udruženja osiguravača oroče sredstva u iznosu EUR 300,000. Ugovorena kamatna stopa je fiksna i iznosi 6% na godišnjem nivou.

Udruženje osiguravača i Ministarstvo finansija su se sporazumjeli da od 3. juna 2006. godine Udruženje osiguravača obavlja poslove u međunarodnom sistemu zelene karte, autoodgovornosti i za društva za osiguranje registrovana u Crnoj Gori. U skladu sa navedenim, Društvo je na račun Udruženja osiguravača uplatilo revolving depozit u visini iznosa jednog samopridržaja ugovora o reosiguranju obaveza po međunarodnoj zelenoj karti za uredno izvršenje tekućih obaveza Društva po osnovu međunarodne zelene karte u iznosu EUR 200,000. Ugovorena kamatna stopa je fiksna i iznosi 6% na godišnjem nivou.

Dugoročni finansijski plasman sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine u iznosu EUR 50,000 odnosi se na učešće u kapitalu Nacionalnog biroa osiguravača Crne Gore. Ciljevi Biroa su: unaprijeđenje, razvoj i afirmisanje profesije osiguranja; usklađivanje djelatnosti i unaprijeđenje poslovanja članova Biroa; povezivanje i učlanjivanje u međunarodne organizacije i asocijacije osiguranja u inostranstvu; unaprijeđenje saradnje sa međunarodnim organizacijama i asocijacijama osiguranja i ostvarivanje zajedničkih interesa članova u zemlji i inostranstvu. Društvo kao član Biroa stiče pravo na jedan glas na svakih EUR 10,000 učešća u kapitalu, kao i na pravo dijela imovine u slučaju likvidacije ili prestanka rada Biroa. Društvo ima obavezu da po navedenom osnovu uplaćuje mjesečnu članarinu u iznosu od EUR 3,000 za finansiranje rada Biroa.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2011. godine

18. HARTIJE OD VRIJEDNOSTI NAMIJENJENE TRGOVANJU

		(Iznosi u EUR)	
	<u>Učešće %</u>	<u>31. decembar 2011.</u>	<u>31. decembar 2010.</u>
<i>Hartije od vrijednosti namijenje trgovanju – u zemlji</i>			
Prva banka Crne Gore AD, Podgorica	0.08	25,932	35,424
Fond zajedničkog ulaganja „Trend“ AD, Podgorica	0.22	16,556	27,387
HTP „Mimoza“ AD, Tivat	0.16	4,545	10,167
Crnogorski Telekom AD, Podgorica	0.01	13,002	17,138
Institut za fizikalnu medicinu, rehabilitaciju i reumatologiju „Simo Milošević“ AD, Herceg Novi	0.03	3,432	4,285
Kombinat aluminijuma „Podgorica“ AD, Podgorica	0.03	7,030	7,049
HTP „Ulcinjaska rivijera“ AD, Ulcinj	0.02	712	2,174
Fond zajedničkog ulaganja „Euro Fond“ AD, Podgorica	0.03	14,000	2,205
Montenegro berza AD, Podgorica	0.35	6,442	5,405
Fond zajedničkog ulaganja „MIG“ AD, Podgorica	0.02	1,641	1,536
Željeznička infrastruktura Crne Gore AD, Podgorica	0.00	89	238
Prenos AD, Podgorica	0.01	1,921	4,618
		<u>95,302</u>	<u>117,626</u>
<i>Hartije od vrijednosti namijenje trgovanju – u inostranstvu</i>			
Dunav Re AD, Beograd, Srbija	0.24	36,697	45,498
		<u>131,999</u>	<u>163,124</u>

19. POTRAŽIVANJA IZ POSLOVNIH ODNOSA

		(Iznosi u EUR)	
		<u>31. decembar 2011.</u>	<u>31. decembar 2010.</u>
Potraživanja po osnovu premija osiguranja		1,502,965	1,963,348
Minus: Obezvrjeđenje		(379,065)	(298,170)
		<u>1,123,900</u>	<u>1,665,178</u>
Potraživanja po osnovu šteta iz reosiguranja		8,993	171,443
Potraživanja po osnovu datih avansa		679,212	341,118
Potraživanja za kamatu po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana		17,403	-
Potraživanja po osnovu preplate poreza na dobit		18,207	18,207
Potraživanja po osnovu prava na regres		92,875	56,981
Potraživanja za stambeni kredit		4,738	4,738
Ostala potraživanja		83,731	56,257
		<u>905,159</u>	<u>648,744</u>
		<u>2,029,059</u>	<u>2,313,922</u>

Potraživanja po osnovu datih avansa sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine, u iznosu od EUR 679,212 (31. decembra 2010. godine: EUR 341,118), odnose se na avanse date ovlaštenom zastupniku za poslove osiguranja „Iurisprudens“ DOO, Podgorica, po osnovu ugovora o zastupanju.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2011. godine

19. POTRAŽIVANJA IZ POSLOVNIH ODNOSA (nastavak)

Promjene na obezvrjeđenju potraživanja iz poslovnih odnosa u toku 2011. i 2010. godine prikazane su u sljedećem pregledu:

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2011.	2010.
Stanje na početku godine	298,170	272,172
Obezvrjeđenje u toku godine (napomena 8)	353,737	53,812
Otpis potraživanja	(272,842)	(27,814)
Stanje na kraju godine	<u>379,065</u>	<u>298,170</u>

20. KRATKOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA

Kratkoročni finansijski plasmani se odnose na depozite kod banaka u zemlji oročene na period od 90 dana do godinu dana:

	Period (dani)	Godišnja kamatna stopa	(Iznosi u EUR)	
			31. decembar 2011.	31. decembar 2010.
NLB Montenegrobanka AD, Podgorica	90	4.5%	-	200,000
AtlasMont banka AD, Podgorica	180	5.5%	100,000	100,000
Hypo Alpe Adria banka AD, Podgorica	360	7.4%	200,000	200,000
			<u>300,000</u>	<u>500,000</u>

21. NOVČANA SREDSTVA I NOVČANI EKIVALENTI

	(Iznosi u EUR)	
	31. decembar 2011.	31. decembar 2010.
Žiro računi	77,495	26,770
Blagajna	651	8,358
	<u>78,146</u>	<u>35,128</u>

22. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	(Iznosi u EUR)	
	31. decembar 2011.	31. decembar 2010.
Razgraničeni troškovi reosiguranja	25,423	19,070
Razgraničeni troškovi pribave:		
- Troškovi zarada i naknada zarada	54,957	49,709
- Ostali troškovi sprovođenja osiguranja	175,662	149,703
	<u>256,042</u>	<u>218,482</u>

Društvo je izvršilo razgraničenje troškova pribave osiguranja, shodno Članu 102. Zakona o osiguranju, u skladu sa učešćem prenosnih premija na dan 31. decembra 2011. godine u ukupnim fakturisanim premijama osiguranja tokom godine (36%). Društvo je pri tome kao osnovicu za razgraničenje koristilo ukupan iznos troškova pribave osiguranja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2011. godine

23. AKCIJSKI KAPITAL

	(Iznosi u EUR)					
	31. decembar 2011.			31. decembar 2010.		
	Broj akcija	%	Vrijednost	Broj akcija	%	Vrijednost
Fjord AD, Kotor	32,236	58.63	1,596,224	32,236	58.63	1,648,201
Labović Vukašin	8,698	15.82	430,697	8,698	15.82	444,722
Fond zajedničkog ulaganja „Euro Fond“ AD, Podgorica	7,562	13.75	374,446	7,562	13.75	386,639
Vineks KO DOO	4,016	7.30	198,859	4,016	7.30	205,335
Duvanski kombinat AD, Podgorica	868	1.58	42,981	868	1.58	44,380
Monte-Adria Broker Diler AD, Podgorica	275	0.50	13,617	275	0.50	14,061
Ostali akcionari	1,330	2.42	65,857	1,330	2.42	68,001
	<u>54,985</u>	<u>100.00</u>	<u>2,722,681</u>	<u>54,985</u>	<u>100.00</u>	<u>2,811,339</u>

Na dan 31. decembra 2011. godine, akcijski kapital Društva sastoji se od 54,985 običnih akcija sa pravom glasa, pojedinačne nominalne vrijednosti EUR 49.5168. Akcije Društva se kotiraju na Montenegroberzi u Crnoj Gori. Tržišna vrijednost akcija Društva na dan 31. decembra 2011. godine iznosi EUR 78.9900 (31. decembra 2010. godine: EUR 78.9900).

U 2011. godini, Društvo je izvršilo pokriće gubitka prethodne godine u iznosu od EUR 107,366. Pokriće gubitka je izvršeno na sljedeći način:

- za iznos od EUR 88,658 izvršeno je smanjenje osnovnog kapitala, kroz smanjenje nominalne vrijednosti akcija sa EUR 51.1292 na EUR 49.5168 po akciji
- iznos od EUR 18,708 pokriven je na teret rezervi sigurnosti.

24. OBAVEZE PO OSNOVU FINANSIJSKOG LIZINGA

Ostale dugoročne obaveze sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine u iznosu od EUR 128,187 (na dan 31. decembra 2010. godine: EUR 171,184) odnose se na obaveze po osnovu Ugovora o kreditu za finansiranje nabavke osnovnih sredstva sklopljenog 25. oktobra 2010. godine sa Hypo-Alpe-Adria Bank AD, Podgorica i Ugovora o finansijskom lizingu za nabavku službenih automobila Toyota Yaris sklopljenog 30. maja 2008. godine sa S Leasingom DOO, Podgorica. Otplata obaveza po kreditu i lizingu vrši se u 60 jednakih mjesečnih rata.

	(Iznosi u EUR)			
	Zbir minimalnih rata lizinga		Sadašnja vrijednost minimalnih rata lizinga	
	31. decembar 2011.	31. decembar 2010.	31. decembar 2011.	31. decembar 2010.
<i>Dospijeva za plaćanje:</i>				
- do jedne godine	58,638	60,647	43,596	43,226
- od jedne do tri godine	104,799	111,921	87,627	86,166
- preko tri godine	42,430	93,346	40,560	85,018
	<u>205,867</u>	<u>265,914</u>	<u>171,783</u>	<u>214,410</u>
Minus: Budući troškovi finansiranja	<u>(34,084)</u>	<u>(51,504)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Sadašnja vrijednost minimalnih rata lizinga	<u>171,783</u>	<u>214,410</u>	<u>171,783</u>	<u>214,410</u>
Uključeno u finansijske izvještaje kao:				
Tekući dio dugoročnih obaveza			43,596	43,226
Ostale dugoročne obaveze			<u>128,187</u>	<u>171,184</u>
			<u>171,783</u>	<u>214,410</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2011. godine

25. KRATKOROČNE OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	31. decembar 2011.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2010.
Obaveze prema dobavljačima	99,932	152,341
Obaveze po osnovu premija reosiguranja u zemlji	96,002	338,117
Obaveze po osnovu šteta	72,129	180,728
Obaveze za neto zarade	11,679	21,094
Ostale obaveze	5,230	127
	<u>284,972</u>	<u>692,407</u>

26. OBAVEZE ZA POREZE I DOPRINOSE

	31. decembar 2011.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2010.
Obaveze za poreze na zarade i naknade zarada	2,895	4,065
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada	9,667	13,362
Obaveze za doprinos garantnom fondu	13,517	7,182
Obaveze za porez iz obaveznog osiguranja	5,604	6,662
Obaveze za porez iz ostalih osiguranja	46	1,896
Ostale obaveze za poreze	23,744	23,743
	<u>55,473</u>	<u>56,910</u>

27. PRENOSNA PREMIJA

	31. decembar 2011.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2010.
Prenosna premija obaveznog osiguranja od autoodgovornosti	561,504	459,976
Prenosna premija ostalih osiguranja	235,086	413,060
	<u>796,590</u>	<u>873,036</u>

28. REZERVISANE ŠTETE

	31. decembar 2011.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2010.
Rezervisanja za prijavljene, a nelikvidirane štete AO	89,150	103,673
Ostala osiguranja	115,718	180,687
Rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete	120,648	130,262
Rezervisanja za štete po osnovu ugovora o saosiguranju	2,811	4,715
Rezervisanja za troškove procjene i likvidacije šteta	29,296	-
	<u>357,623</u>	<u>419,337</u>
Udio reosiguravača u tehničkim rezervama	(89,824)	(35,583)
	<u>267,799</u>	<u>383,754</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2011. godine

29. DOPRINOS ZA PREVENTIVU

	(Iznosi u EUR)	
	31. decembar 2011.	31. decembar 2010.
Auto odgovornost	18,615	9,198
Ostala osiguranja	144,096	125,540
	<u>162,711</u>	<u>134,738</u>

Kretanja su prikazana u narednoj tabeli:

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra 2011.	31. decembra 2010.
Stanje, 1. januara	134,738	102,455
Troškovi tekućeg perioda (napomena 8)	27,973	32,283
Stanje, 31. decembra	<u>162,711</u>	<u>134,738</u>

30. GARANTNE REZERVE

	(Iznosi u EUR)	
	31. decembar 2011.	31. decembar 2010.
Akcijski kapital (napomena 23)	2,722,681	2,811,339
Rezerve sigurnosti	-	18,747
Revalorizacione rezerve	245,960	245,960
50% dobiti tekuće godine pod uslovom da utvrđeni iznos ne prelazi prosečnu vrednost neto dobiti ostvarene u poslednje tri godine i da ne prelazi 25% iznosa garantne rezerve/(gubitak)	-	(107,366)
	<u>2,968,641</u>	<u>2,968,680</u>

Garantne rezerve Društva sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine iznose EUR 2,968,641 i veće su za EUR 718,641 od iznosa predviđenog članom 21. Zakona o osiguranju, kao obavezni početni fond sigurnosti (EUR 2,250,000).

Zakon o osiguranju propisuje da sva društva za osiguranje moraju imati garantnu rezervu koju čini:

- osnovni kapital,
- rezerve iz dobiti,
- dio neraspoređene dobiti iz prethodnih godina, najviše do 50%,
- dio neraspoređene dobiti tekuće godine, najviše do 50%, pod uslovom da utvrđeni iznos ne prelazi prosječnu vrijednost neto dobiti ostvarene u posljednje tri godine i da ne prelazi 25% iznosa garantne rezerve,
- revalorizacione rezerve, pod uslovom da ne prelaze 20% iznosa garantne rezerve.

Garantna rezerva umanjuje se za stečene sopstvene akcije, gubitak iz ranijih godina i gubitak iz tekuće godine. Ukupan iznos garantne rezerve ne može biti manji od novčanog iznosa osnovnog kapitala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2011. godine

31. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava 31. decembra	
	2011.	2010.
AKTIVA		
<i>Učešća u kapitalu lica koja su akcionari Društva</i>		
Euro Fond AD, Podgorica	14,000	2,205
HTP Mimoza AD, Tivat	4,545	10,167
	<u>18,545</u>	<u>12,372</u>
<i>Potraživanja po osnovu premija</i>		
- od akcionara Društva:		
HTP Fjord AD, Kotor	24,807	19,243
- od lica u kojima Društvo ima učešće u kapitalu:		
HTP Mimoza AD, Tivat	31,636	33,688
- od lica u kojima akcionari Društva imaju učešće:		
Bjelasica Rada AD, Bijelo Polje	670	58,936
AD „Bajo Sekulić“, Ulcinj	885	73,511
Izbor AD, Bar – u stečaju	76,972	65,406
	<u>134,970</u>	<u>250,784</u>
<i>Ostala potraživanja (od lica u kojima akcionari Društva imaju učešće)</i>		
Izbor AD, Bar – u stečaju	-	13,101
	<u>-</u>	<u>13,101</u>
Ukupno, aktiva	<u>153,515</u>	<u>276,257</u>
PASIVA		
<i>Osnovni kapital</i>		
HTP Fjord AD, Kotor	1,596,223	1,648,201
Euro Fond AD, Podgorica	384,349	386,639
	<u>1,980,573</u>	<u>2,034,840</u>
<i>Obaveze po osnovu šteta</i>		
- prema akcionarima Društva:		
HTP Fjord AD, Kotor	-	5,111
- prema licima u kojima Društvo ima učešće u kapitalu:		
HTP Mimoza AD, Tivat	-	6,660
- prema licima u kojima akcionari Društva imaju učešće:		
Bjelasica Rada AD, Bijelo Polje	-	1,310
AD „Bajo Sekulić“, Ulcinj	-	5,155
	<u>-</u>	<u>18,236</u>
Ukupno, pasiva	<u>1,980,573</u>	<u>2,053,076</u>
Neto pasiva	<u>1,827,058</u>	<u>1,776,819</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2011. godine

31. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA (nastavak)

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava 31. decembra	
	2011.	2010.
PRIHODI		
<i>Prihodi po osnovu premija osiguranja</i>		
- od akcionara Društva:		
HTP Fjord AD, Kotor	11,952	23,115
- od lica u kojima Društvo ima učešće u kapitalu:		
HTP Mimoza AD, Tivat	23,341	22,007
- od lica u kojima akcionari Društva imaju učešće:		
Bjelasica Rada AD, Bijelo Polje	666	50,203
AD „Bajo Sekulić“, Ulcinj	496	62,841
Izbor AD, Bar – u stečaju	6,017	36,589
	<u>42,472</u>	<u>194,755</u>
<i>Dobici po osnovu svodjenja hartija od vrijednosti na fer vrijednost</i>		
Euro Fond AD, Podgorica	11,795	-
	<u>11,795</u>	<u>-</u>
Ukupno, prihodi	<u>54,267</u>	<u>194,755</u>
RASHODI		
<i>Troškovi zakupa</i>		
Izbor AD, Bar – u stečaju	-	(702)
	<u>-</u>	<u>(702)</u>
<i>Gubici po osnovu svodjenja hartija od vrijednosti na fer vrijednost</i>		
HTP Mimoza AD, Tivat	(5,621)	(3,576)
Euro Fond AD, Podgorica	-	(1,512)
	<u>(5,621)</u>	<u>(5,088)</u>
Ukupno, rashodi	<u>(5,621)</u>	<u>(5,790)</u>
Neto prihodi	<u>48,646</u>	<u>188,965</u>

Tokom 2011. godine, Društvo je isplatilo zarade i naknade rukovodstvu u iznosu od EUR 85,331 (2010. godine: EUR 86,704).

32. ZARADA/(GUBITAK) PO AKCIJI

	(Iznosi u EUR)	
	31. decembar 2011.	31. decembar 2010.
Zarada/(gubitak) akcionara Društva	79,478	(107,366)
Prosječan ponderisan broj izdatih akcija	50,113	50,113
Osnovna zarada/(gubitak) po akciji		
- iz redovnog poslovanja	1.59	(2.14)
Zarada/(gubitak) po akciji, neto	<u>1.59</u>	<u>(2.14)</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2011. godine

33. POREZ NA DOBIT

a) Usaglašavanje pretpostavljenog poreza na dobit po finansijskim izvještajima Društva i poreskom bilansu

Usaglašavanje poreza na dobit po finansijskim izvještajima i poreza na dobit po poreskom bilansu za 2011. i 2010. godinu prikazano je u sljedećoj tabeli:

	31. decembar 2011.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2010.
Dobit/(gubitak) u bilansu uspjeha prije oporezivanja	79,478	(107,366)
Poreska stopa 9%	7,153	(9,663)
Nepriznati poreski krediti na ime prenosa poslovnih gubitaka tekućeg perioda	-	9,663
Iskorišćeni poreski krediti na ime prenosa poslovnih gubitaka prethodnih perioda	(7,153)	-
	<u>-</u>	<u>-</u>

b) Nepriznata odložena poreska sredstva

Nepriznata odložena poreska sredstva koja su povezana se poslovnim poreskim gubicima i koja se mogu koristiti u narednih pet godina, a koja nisu priznata zbog neizvjesnosti vezanih za pitanje da li će na raspolaganju biti dovoljno dobiti iz poslovanja da apsorbuje akumulirane poslovne poreske gubitke, prikazani su u sljedećem pregledu, po godinama nastanka i isteka:

Godina nastanka	Godina isteka	31. decembar 2011.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2010.
2008	2013	676	7,829
2010	2015	9,663	9,663
		<u>10,339</u>	<u>17,492</u>

Nepriznata odložena poreska sredstva koja su povezana se kapitalnim poreskim gubicima i koja se mogu koristiti u narednih pet godina, a koja nisu priznata zbog neizvjesnosti vezanih za pitanje da li će na raspolaganju biti dovoljno kapitalne dobiti da apsorbuje akumulirane kapitalne poreske gubitke, prikazani su u sljedećem pregledu, po godinama nastanka i isteka:

Godina nastanka	Godina isteka	31. decembar 2011.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2010.
2009	2014	-	9,321
		<u>-</u>	<u>9,321</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2011. godine

34. SUDSKI SPOROVI

Društvo vodi određen broj sudskih sporova sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine koji se smatraju uobičajenim za ovu vrstu poslovanja, uključujući sporove po osnovu odštetnih zahtjeva prema različitim polisama osiguranja izdatim od strane Društva. Premda se ne mogu sa sigurnošću predvidjeti efekti i ishod ovih sporova, rukovodstvo Društva smatra da, uzimajući u obzir iznose rezervisanih sredstava za takve sporove u toku ili naknadne potencijalne odštetne zahtjeve, ishodi sporova u toku ili podnijetih odštetnih zahtjeva, kao i onih koji eventualno predstoje protiv Društva, vjerovatno neće imati materijalno značajne negativne efekte na finansijsko stanje ili rezultate poslovanja Društva.

35. MIŠLJENJE AKTUARA

Društvo je angažovalo ovlaštenog aktuara koji je u skladu sa Pravilnikom o sadržaju mišljenja ovlaštenog aktuara („Sl. list CG” 51/08), izdao izvještaj, odnosno zaključno mišljenje o finansijskim izvještajima Društva za period od 1. januara do 31. decembra 2011. godine.

U konačnoj ocjeni aktuar je izrazio sljedeće mišljenje:

„Na osnovu utvrđenih podataka u poslovnim knjigama, odnosno utvrđenih indikatora poslovanja, prema svemu naprijed izloženom, a u skladu sa odredbama Pravilnika o sadržaju mišljenja ovlaštenog aktuara, dajem mišljenje sa rezervom.

Obrazloženje:

1. Društvo je u poslovnoj 2011. godini ostvarilo dobitak u iznosu od EUR 79,478.
2. Društvo ima stabilan portfelj osiguranja sa blagom tendencijom pada. Ukupna bruto premija osiguranja u 2011. godini iznosila je EUR 2,276,093 i manja je za EUR 99,631 ili 4.19% u odnosu na 2010. godinu.

Raspoređivanje fakturisane premije izvršeno je u skladu sa Pravilnikom društva o maksimalnim stopama režijskog dodatka. Obračunati režijski dodatak iznosi EUR 635,122. Troškovi sprovođenja osiguranja iznose EUR 963,317 i veći su od obračunatog režijskog dodatka za EUR 328,195 ili za 34.07%. Rashodi izviđaja, procjene, likvidacije i isplate šteta iznose EUR 53,091 i čine 9% ukupno riješenih šteta. Rezervacije za troškove procjene i likvidacije šteta iznose EUR 29,296 i učestvuju u ukupno rezervisanim štetama sa 9%. Društvo bi moralo racionalnije da se ponaša, da upravlja troškovima sprovođenja osiguranja i da ih dovede do nivoa režijskog dodatka.

3. Društvo ima garantnu rezervu koja je na višem nivou od minimalno propisanog osnovnog kapitala i iznosi EUR 2,968,41. Garantna rezerva je veća od margine solventnosti.

Prema propisanoj metodologiji utvrđivanja garantne rezerve, ona je veća od propisanog početnog fonda sigurnosti (za sve vrste neživotnog osiguranja kojima se Društvo bavi) za EUR 718,641.

Društvo nema pokriće tehničke rezerve propisanim oblicima aktive u iznosu od EUR 348,220.

Društvo nema pokriće garantne rezerve propisanim oblicima aktive u iznosu od EUR 431,967. Nepokrivenost tehničke i garantne rezerve u navedenim iznosima se hitno mora rješavati.

4. Koeficijent likvidnosti Društva na kraju godine od 1.07 utvrđen je na način propisan Pravilnikom o načinu utvrđivanja i praćenja likvidnosti društva za osiguranje.
5. Društvo je u 2011. godini sprovodilo osiguranja za koja ima dozvolu i za koja je registrovano.
6. U sprovođenju osiguranja Društvo je primjenjivalo usvojene uslove i tarife osiguranja, koje je donio nadležni organ Društva po pribavljenom mišljenju ovlaštenog aktuara i na taj način obezbjedilo osnove za sigurno i stabilno poslovanje. U vrsti osiguranja u kojoj je Društvo ostvarilo negativan mjerodavni tehnički rezultat, a to je dobrovoljno zdravstveno osiguranje, mora se preispitati adekvatnost tarifa.
7. Društvo sprovodi osiguranje po tehnologiji koja je kompjuterizovana, ali bi trebalo poboljšati i osavremeniti softver.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2011. godine

35. MIŠLJENJE AKTUARA (nastavak)

8. Društvo ažurno vodi strogu evidenciju polisa za vrste osiguranja kojima se bavi.
9. Ukupna ažurnost u rješavanju šteta (za redovne i sudske) iznosila je 85.97%. Društvo je u 2011. godini u osiguranju autoodgovornosti, imalo procenat riješenih šteta od 88.03%, dok je od ukupnog broja šteta 97.97% isplaćeno. Društvo mora da isplaćuje likvidirane štete u zakonskim rokovima.
10. Obračun prenosnih premija je izvršen u skladu sa Pravilnikom društva, po metodi „pro rata temporis“, elektronskom obradom podataka.
11. Rezervisanje za nastale prijavljene i nastale neprijavljene štete, u osiguranju i saosiguranju, izvršeno je u skladu sa Pravilnikom Društva i iznosi EUR 357,623. Društvo je u odnosu na prethodnu godinu izdvojilo za rezervacije šteta iznos koji je veći za EUR 141,418.50. Kada se izvrši ispravka IBNR za 2 vrste osiguranja u iznosu od EUR 19,214 zbog nekorigovanog koeficijenta, ukupne rezervacije trebalo bi da iznose EUR 375,754 što bi trebalo ispraviti u narednom periodu.

Imajući u vidu da je Društvo riješilo i isplatilo 153 štete iz rezervacije na dan 31. decembra 2010. godine (od ukupno rezervisanih 257) i da je za te 153 štete iznos rezervisanosti iznosio EUR 147,230, a riješene su na ukupan iznos od EUR 69,731 (ukupno odstupanje iznosi EUR 77,499), kao i da je prosječno rezervisana šteta na većem nivou nego prosječno riješena, možemo zaključiti da rezervacije šteta nisu potcijenjene. Run off analiza je pokazala precijenjenost RBNS za 77,499 i potcenjenost IBNR za 51,084. Međutim, posmatrano ukupno štete nisu potcijenjene.
12. Rezervisanje za izravnanje rizika izvršeno je u skladu sa Pravilnikom Društva i iznosi EUR 156,184. Društvo je u odnosu na prethodnu godinu za ovu vrstu rezervacija izdvojilo iznos koji je veći za EUR 106,628.
13. Ukupni mjerodavni tehnički rezultat u 2011. godini je negativan samo kod dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja. Trebalo bi preispitati tarifu za ovu vrstu osiguranja.

36. PORESKI RIZICI

Crna Gora trenutno ima više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dodatu vrijednost, porez na dobitak i poreze na zarade (socijalne poreze), zajedno sa drugim porezima koji ne zavise od rezultata poslovanja. Pored toga, zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme za razliku od razvijenijih tržišnih privreda; dok su propisi kojima se vrši implementacija ovih zakona često nejasni ili ne postoje. Često postoje razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama vezano za pravnu interpretaciju zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja (na primjer, pitanja carina i devizne kontrole) su predmet pregleda i kontrola od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zatezних kamata.

Tumačenja poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznjetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o Poreskoj administraciji Crne Gore ("Sl. list CG", br. 80/2004 i 20/2011), period zastarjelosti poreske obaveze je 5 godina, što znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih poreskih obaveza u roku od 5 godina od trenutka kada je obaveza nastala. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Crnoj Gori bude značajniji od poreskog rizika u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemima.

37. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični kursevi valuta koji su korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u EUR na dan 31. decembra 2011. i 2010. godine bili su:

	<u>31. decembar 2011.</u>	<u>31. decembar 2010.</u>
RSD	0.0096	0.0095
USD	0.7729	0.7530
GBP	1.1972	1.1625
CHF	0.8226	0.8016